

Zaaknummer: Z/22/069191/317873

Datum collegebesluit: dinsdag 15 november 2022

Datum commissievergadering: 20 oktober 2022

Datum raadsvergadering: 8 december 2022

Soort Voorstel: Raadsvoorstel

Onderwerp: Verordening winkeltijden Voorschoten 2022

Portefeuillehouder: Wethouder De Bruijn

Programma: 3. Economie

Kernboodschap: Voorschoten kiest voor verruiming van de winkeltijden van haar supermarkten op zondagen. Het consumentengedrag is veranderd. De economie blijft daardoor constant in beweging. Supermarkten in Voorschoten geven het signaal dat hun klanten behoefte hebben aan een ruimere zondagopening en constateren dat bestedingen wegvloeien naar omringende gemeentes waar de zondagsopenstelling ruimer is. Voorschoten wil de winkeltijdenwet voor supermarkten op zondag gelijk trekken met grensgemeente Leiden. Inwoners kunnen daardoor gebruikmaken van gelijkwaardige voorzieningen en de gemeente helpt tevens de ondernemers hun concurrentiepositie te verstevigen.

Bijlagen: Bijlage 1: Geconsolideerde verordening winkeltijden Voorschoten 2013

Beslispunten: 1. De winkeltijdenverordening Voorschoten 2022 vast te stellen.

Relatie met: Raadsbesluit Verordening winkeltijden Voorschoten 2018.

Inleiding en samenvatting

Het college staat positief ten opzichte van de verruiming van de winkeltijden in Voorschoten voor supermarkten naar het Leids model. Het is belangrijk dat de inwoners van Voorschoten hun dagelijkse boodschappen in Voorschoten kunnen doen en daarbij geen belemmering ervaren ten opzichte van de winkeltijden voor supermarkten in Leiden en omringende gemeenten. De coalitie heeft in haar coalitieakkoord aangegeven dat zij ruimte wil bieden aan ondernemerschap.

De huidige verordening winkeltijden Voorschoten dateert uit 2013, in november 2018 nam de raad het besluit deze te consolideren met de aan hen voorgelegde verordening winkeltijden 2018. De in dit voorstel voorgelegde verordening winkeltijden 2022, heeft de geconsolideerde winkeltijden verordening 2013 als basis, met daarbij slechts de verruiming voor supermarkten als opgenomen in artikel 2 lid 2. Om voldoende onderscheid te kunnen maken tussen de voorgaande verordeningen en de datering actueler te maken, is nu gekozen om tevens de naamgeving van de verordening aan te passen.

In de voorbereiding op deze adviesnota is gesproken met supermarktondernemers in Voorschoten. Zij hebben diverse verzoeken gedaan tot het verruimen van de winkeltijden op de zon- en feestdagen. Zij sluiten graag aan op veranderd consumentengedrag en willen voorzien in de behoefte van hun cliënten om op zondagavond hun aankopen te kunnen doen.

Met een verruiming van de winkeltijden op zon- en feestdagen sluit Voorschoten weer goed aan op de ruimere openingstijden in de omringende gemeenten. Daarmee wordt een gelijk speelveld weer gegarandeerd. Zie hieronder het overzicht van de winkeltijden voor supermarkten in de ons omringende dorpen en steden anno 2022.

Gemeenten	Zon- en feestdagen	Voorwaarden aan uitzondering
Leidschendam-Voorburg	Alle supermarkten mogen geopend zijn op zon- en feestdagen tussen 06.00 uur en 22.00 uur.	Bevoorrading mogelijk tussen 10:00-18:00 Winkelopening is niet mogelijk (zonder ontheffing) op: <ul style="list-style-type: none"> • eerste Paasdag; • Goede Vrijdag na 19.00 uur; • 4 mei na 19.00 uur; • eerste Pinksterdag; • eerste Kerstdag.
Wassenaar	Alle winkels mogen geopend zijn op zon- en feestdagen tussen 12:00 uur en 18:00 uur. Musea en videotheken mogen open zijn op zon- en feestdagen van 10:00 uur tot 21.00 uur.	Bevoorrading niet mogelijk op zon- en feestdagen
Voorschoten	Alle winkels mogen open zijn op zon- en feestdagen van 08:00 uur tot 19:00 uur.	
Leiden	Alle winkels mogen open zijn op zon- en feestdagen tussen 06:00-22:00 uur.	
Den Haag	Alle winkels mogen open zijn op zon- en feestdagen tussen 10:00 en 23:00 uur.	Eén avondwinkel per 15.000 inwoners (levensmiddelenverkoop) mag op werkdagen open zijn van 6.00 tot 24.00 uur en op zon- en feestdagen van 10.00 tot 24.00 uur. Winkels binnen een hoofdwinkelstructuur kunnen een ontheffing aanvragen, waardoor sommige supermarkten op zondag van 6:00 tot 24:00 uur geopend mogen zijn.
Noordwijk	12:00 tot 19:00 uur	
Zoetermeer	Mogelijkheid tot opening op zondagen, op Nieuwjaarsdag, op tweede Paasdag, op Hemelvaartsdag, op tweede Pinksterdag, op eerste en tweede Kerstdag van 6:00 tot 22:00uur.	

In Voorschoten wordt de verordening als volgt gewijzigd.

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 2. Algemene vrijstelling</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. Voor de in artikel 2 van de wet vervatte verboden, geldt een algemene vrijstelling op zon- en feestdagen van 08:00 uur tot 19:00 uur. 	<p>Artikel 2. Algemene vrijstelling</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. Voor de in artikel 2 van de wet vervatte verboden, geldt een algemene vrijstelling op zon- en feestdagen van 08:00 uur tot 19:00 uur. • 2. Voor de in artikel 2 van de wet vervatte verboden, geldt een algemene vrijstelling op zon- en feestdagen van 7:00 uur tot 22:00 uur in het bijzonder voor supermarkten. • 3. Op zon- en feestdagen is bevoorrading uitsluitend toegestaan van 07.30 uur tot 19.00 uur.

Beoogd effect

Met de voorgestelde verruiming van de openingstijden verwacht het college haar inwoners meer mogelijkheden te bieden om inkopen te doen op de momenten dat zij daar behoefte aan hebben. Het voorkomt bovendien het wegvloeien van bestedingen naar omliggende gemeenten en draagt daarmee bij aan een impuls van de lokale economie. In de door de Raad vastgestelde Economische Visie 2021-2024 is het versterken van de lokale detailhandelsstructuur opgenomen als een maatregel voor de stimulering van de lokale economie. Concreet wordt in de visie genoemd dat de gemeente ruimte moet bieden binnen sectoren waar nog onbenutte mogelijkheden liggen. Met de voorgestelde verruiming van de openingstijden van supermarkten op zon- en feestdagen geeft de gemeente invulling aan deze ambitie en kunnen ondernemers maximaal inspelen op de ontwikkelingen in consumentenbehoeften.

Argumenten

1.1 De wijziging van de verordening is een nadere uitwerking van het coalitieakkoord 2022-2026.

In P3. Economie van het coalitieakkoord 2022-2026 onderschrijft de coalitie de noodzaak de lokale economie te versterken. Door bestedingen en werkgelegenheid bij onze supermarkten te vergroten zet de gemeente daarop in.

1.2 Het voorstel past bij het veranderd koopgedrag van consumenten.

Consumenten doen boodschappen 'anders' dan voorheen, met de verruimde winkeltijden voor supermarkten wordt ingespeeld op een veranderd werk en leef ritme van consumenten en daarmee ook een veranderd bestedingspatroon.

1.3 Het voorstel geeft invulling aan de noodzaak van een zogenaamd gelijk speelveld.

In de ons omliggende gemeenten worden reeds ruimere openingstijden gehanteerd. Om het de Voorschotense consument mogelijk te maken zijn inkopen te doen in Voorschoten zelf is het noodzakelijk om de openingstijden in de pas te laten lopen met de omliggende gemeenten. Voorliggende verordening regelt dat.

1.4 Het voorstel sluit aan op de wensen van de ondernemers in Voorschoten.

Supermarktondernemers hebben de gemeente benaderd met de wens om op zon- en feestdagen de deuren langer te openen voor de consument.

1.5 Keuze voor éénduidige openingstijden voor supermarkten.

Een gelijk regime voor openingstijden van supermarkten voorkomt onduidelijkheid en draagt verder bij aan eenvoudigere handhaving.

1.6 Het voorstel maakt een verruiming mogelijk, maar dwingt ondernemers niet.

Het is en blijft de eigen keuze van de supermarkt ondernemer de winkel wel, dan niet te openen in de tijdvakken als toegestaan in de verordening. De keuzevrijheid van ondernemers blijft gewaarborgd.

1.7 De raad is bevoegd de Verordening winkeltijden Voorschoten te wijzigen.

Wijzigen van de Verordening winkeltijdenwet is een bevoegdheid van de gemeenteraad op grond van de winkeltijdenwet.

1.8 De venstertijd voor laden en lossen is opgenomen.

Op 20 oktober jl. is de verordening winkeltijden Voorschoten 2022 besproken in de commissie Burger en Bestuur. Het college heeft na de bespreking het voorstel teruggetrokken met de mededeling een passage toe te voegen over de venstertijden voor het laden en lossen om de overlast voor omwonenden te beperken. Met de opname van de venstertijd in de verordening wordt voorkomen dat de verruiming van de openingstijden zal leiden tot een verruiming van de tijden voor laden en lossen. Dit met als doel om de overlast voor omwonenden te beperken;

verruiming van de openingstijden leidt niet tot verruiming van de venstertijden van laden en lossen. De in de praktijk al geldende venstertijden (zon- en feestdagen bevoorrading van 07.30 uur tot 19.00 uur), worden nu geformaliseerd. Daarnaast hebben sommige supermarkten binnen deze gestelde venstertijden afspraken met omwonenden gemaakt.

Kanttekeningen

Verruiming van de openingstijden zal mogelijk leiden tot meer drukte in de vroege ochtend en na 19:00 uur in Voorschoten op zon- en feestdagen. Dat zal in de beleving van bepaalde groepen als onwenselijk gezien kunnen worden. De zondagsrust kan wat onder druk komen te staan.

Inwonersparticipatie en communicatie

De afgelopen periode is regelmatig gesproken met supermarktondernemers over de mogelijke verruiming van de winkeltijden. Deze ondernemers zijn overwegend positief en ondersteunen een nieuwe verordening die hen ruimte biedt, maar hen geen verplichtingen tot openstelling oplegt. Zij hebben het verzoek tot verruiming van de winkeltijden op zon- en feestdagen ingediend naar aanleiding van de bij hun binnengekomen wens hiertoe van hun cliënten.

In 2021 heeft de gemeente reeds een verruiming van de winkeltijden voor essentiële winkels op zon- en feestdagen toegestaan in verband met het beperken van de risico's van verdere verspreiding van het COVID-19 virus. De verruimde openingstijden werden daarbij als welkome aanvulling ontvangen door het winkelend publiek. Deze bevindingen zijn recent opgedaan, bovendien biedt de beoogde verruiming nu slechts ruimte voor een verruiming van openingstijden aan supermarkten derhalve is nu geen extra aandacht besteed aan participatie.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Juridisch kader

Wijzigen van de Verordening winkeltijdenwet is een bevoegdheid van de gemeenteraad op grond van de winkeltijdenwet, art. 3, lid 2 en 3.

Risico's

Niet van toepassing

Duurzaamheid

Verruiming van de openingstijden kan duurzaamheidseffecten hebben. Langer een winkel open betekent in de regel meer energieverbruik. Supermarkt ondernemers hebben echter, de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in energiebesparende maatregelen. Ook zullen consumenten dichterbij huis hun aankopen kunnen doen wat een besparing op brandstoffen kan opleveren. Hierdoor kunnen eerdergenoemde duurzaamheidseffecten als vervallen beschouwd worden.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerding,
burgemeester

Zaaknummer: Z/22/069191/317873

De raad van de gemeente Voorschoten;

Gelet op artikel 3 van de Winkeltijdenwet,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 15 november 2022,

besluit:

1. De winkeltijdenverordening Voorschoten 2022 vast te stellen.

Verordening winkeltijden Voorschoten 2022

De raad van de gemeente Voorschoten;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 november 2022;

gelet op artikel 3 van de Winkeltijdenwet;

gelet op het door de raad aangenomen amendement 181;

besluit:

vast te stellen de Verordening winkeltijden Voorschoten 2022.

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. College: het college van burgemeester en wethouders;
- b. Feestdagen: Nieuwjaarsdag, Goede Vrijdag na 19:00 uur, tweede Paasdag, op Hemelvaartsdag, tweede Pinksterdag, 24 december na 19:00 uur, eerste en tweede Kerstdag en 4 mei na 19:00 uur;
- c. Tuincentra: locaties die door het geldende bestemmingsplan zijn aangewezen als "tuincentrum";
- d. Werkdagen: maandag tot en met zaterdag;
- e. Wet: de Winkeltijdenwet;
- f. Winkel: een winkel als bedoeld in artikel 1 van de wet.

Artikel 2. Algemene vrijstelling

1. Voor de in artikel 2 van de wet vervatte verboden, geldt een algemene vrijstelling op zon- en feestdagen van 08:00 uur tot 19:00 uur.
2. Voor de in artikel 2 van de wet vervatte verboden, geldt een algemene vrijstelling op zon- en feestdagen van 7:00 uur tot 22:00 uur in het bijzonder voor supermarkten.
3. Op zon- en feestdagen is bevoorrading uitsluitend toegestaan tussen 08.00 en 19.00 uur.
4. Van maandag tot en met vrijdag is bevoorrading uitsluitend toegestaan van 07.00 tot 22.00 uur.
5. Op zaterdag is bevoorrading uitsluitend toegestaan van 07.30 tot 21.00 uur.

Artikel 3. Individuele ontheffingen

1. Het college kan op aanvraag ontheffing verlenen van de in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden voor zover niet vrijgesteld in artikel 2 van deze verordening.
2. De ontheffing kan alleen worden verleend voor incidentele evenementen/acties.

3. De ontheffing kan worden geweigerd als de woon- en leefsituatie of de openbare orde in de omgeving van de winkel op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de openstelling van de winkel op basis van de ontheffing.

Artikel 4. Beslistermijn

1. Het college beschikt op een aanvraag om ontheffing binnen zes weken na de dag waarop de aanvraag is ontvangen.
2. Het college kan zijn beschikking voor ten hoogste vier weken verdagen.

Artikel 5. Intrekken of wijzigen ontheffing

Het college kan een ontheffing intrekken of wijzigen als:

- a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
- b. verandering van omstandigheden of inzichten dit naar zijn oordeel noodzakelijk maakt in het belang van de belangen ter bescherming waarvan de ontheffing is vereist;
- c. het gebruik van de ontheffing gevaar oplevert voor de openbare orde, de veiligheid of het woon- en leefklimaat ter plaatse;
- d. aan de ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
- e. van de ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarbij gestelde termijn;
- f. de houder dit verzoekt.

Artikel 6. Toezicht

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de door het college aangewezen toezichthouders.

Artikel 7. Intrekking oude verordening en overgangsrecht

- a. De Geconsolideerde Verordening winkeltijden Voorschoten 2013 wordt ingetrokken.
- b. Een krachtens de Geconsolideerde Verordening winkeltijden Voorschoten 2013 verleende ontheffing geldt als ontheffing verleend krachtens deze verordening. Burgemeester en wethouders kunnen deze ambtshalve vervangen door een ontheffing krachtens deze verordening. Ambtshalve vervanging kan gepaard gaan met een wijziging van beperkingen en voorschriften.
- c. Aanvragen om ontheffing die zijn ingediend onder de Geconsolideerde Verordening winkeltijden Voorschoten 2013 maar waarop nog niet is beschikt bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld overeenkomstig deze verordening

Artikel 8 Inwerkingtreding en citeertitel

- a. Deze verordening treedt in werking de dag na bekendmaking.
- b. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening winkeltijden Voorschoten 2022.

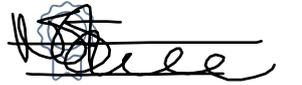
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op donderdag 8 december 2022

de griffier,

drs. B.J. Urban

de voorzitter,

drs. N. Stemerding

Algemene toelichting

De Winkeltijdenwet

Op 28 mei 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met een initiatiefwet tot wijziging van de Winkeltijdenwet (Wtw). Deze wetswijziging is op 1 juli 2013 in werking getreden. Op grond van de gewijzigde Winkeltijdenwet blijven de wettelijke verboden om winkels op zon-, feestdagen en op werkdagen voor 6 uur en na 22 uur open te stellen, op zichzelf bestaan. Gemeenten kunnen na de wetswijziging echter zelf bepalen of, en in hoeverre, zij vrijstelling of ontheffing verlenen van deze verboden.

De uitzonderingsbepalingen daarvoor uit de nu nog geldende Winkeltijdenwet, zoals de toerismebeeping en de avondwinkelbepaling (supermarkt), komen namelijk te vervallen. De met betrekking tot deze verordening meest relevante bepalingen van de Wtw, de artikelen 2 en 3, luiden na de wetswijziging als volgt:

Artikel 2

1. Het is verboden een winkel voor het publiek geopend te hebben:
 - a. op zondag;
 - b. op Nieuwjaarsdag, op Goede Vrijdag na 19 uur, op tweede Paasdag, op Hemelvaartsdag, op tweede Pinksterdag, op 24 december na 19 uur, op eerste en tweede Kerstdag en op 4 mei na 19 uur; op werkdagen voor 6 uur en na 22 uur.
2. Het is voorts verboden op de in het eerste lid bedoelde dagen en tijden in de uitoefening van een bedrijf, anders dan in een winkel, goederen te koop aan te bieden of te verkopen aan en in rechtstreekse aanraking met particulieren.

Artikel 3

1. De gemeenteraad kan bij verordening vrijstelling verlenen van de in artikel 2 vervatte verboden.
2. De gemeenteraad kan bij verordening aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid verlenen om in de gevallen, in de verordening aan te wijzen, en met inachtneming van de daarin gestelde regels op daartoe strekkend verzoek ontheffing van de in het eerste lid bedoelde verboden te verlenen.
3. De vrijstellingen en ontheffingen kunnen onder beperkingen worden verleend. Aan de vrijstellingen en ontheffingen kunnen voorschriften worden verbonden.

De bevoegdheid van gemeenten wordt zo ruim dat zowel algehele handhaving van de verboden als het volledig terzijde stellen daarvan tot de mogelijkheden behoort. Hetzelfde geldt voor alle opties die daartussen zitten.

De beperkingen voor het gemeentelijk beleid voor de zondags- en avondopenstelling kunnen alleen nog gevonden worden in het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet (de daarin opgenomen vrijstellingen gelden zondermeer) en ander hoger recht. Met betrekking tot dat laatste zijn met name de algemene beginselen van behoorlijk bestuur van belang, vooral waar deze een zorgvuldige belangenafweging voorschrijven.

Het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet

Bij de inwerkingtreding van de initiatiefwet is een deel van het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet van rechtswege komen te vervallen. De vervallen bepalingen kunnen echter desgewenst overgeheveld worden naar de gemeentelijke verordening.

Voor de volledigheid; in het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet zijn uitzonderingen opgenomen voor bepaalde winkels, zodat die, ongeacht of er in de betreffende gemeente koopzondagen zijn

toegestaan, op zon- en feestdagen open mogen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om bloemenwinkels bij begraafplaatsen en winkels in musea.

Op grond van de Wijzigingswet komt de grondslag voor o.a. de artikelen 10 en verder van het Vrijstellingenbesluit te vervallen. Dit betekent dat winkels die voorheen op basis van deze vrijstellingen open mochten zijn, dit na de inwerkingtreding van de Wijzigingswet niet meer mogen, tenzij er op dat moment op gemeentelijk niveau een vrijstelling voor hen geldt. Dit kan door de vrijstellingen "over te hevelen" naar de gemeentelijke verordening, of door daarin een ruime vrijstellingsregeling op te nemen waar in ieder geval ook die winkels onder vallen.

Soorten winkels die nog steeds zijn vrijgesteld door het vrijstellingsbesluit zijn:

- Apotheken en winkels op terreinen van ziekenhuizen en verpleeghuizen
- Stationswinkels zoals genoemd in de Spoorwegwet
- Winkels bij luchthavens, benzinepompen, wegrestaurants en scheepvaart
- Verkoop van dagbladen en tijdschriften.

Hierop heeft de gemeente middels de winkeltijdenverordening geen beleidsruimte. Wel via instrumenten van de ruimtelijke ordening, openbare orde e.d. Ook zijn in het vrijstellingsbesluit voorwaarden opgenomen m.b.t. verkoopwaar en afstanden. Omdat deze kunnen veranderen, kan hiervoor het beste het Vrijstellingsbesluit Winkeltijden worden geraadpleegd op www.wetten.overheid.nl.

De soorten winkels die voorheen in het vrijstellingsbesluit vielen en die nu zijn aangewezen op de verordening zijn o.a.:

- Musea,
- Videotheken,
- Winkels waarin een lunchroom is gevestigd
- Fietswinkels
- Straatverkoop (ambulante handel m.u.v. de vrijdagmarkt)
- Winkels bij sportcomplexen, bejaardenhuizen, begraafplaatsen en bedevaartplaatsen
- Winkels met een directe relatie tot de Ramadan, E.H. Communie, Allerheiligen en Allerzielen, Kermis en Carnaval.